

Nezávislý chovatelský klub, Havlíčkova 590/5, 293 01 Mladá Boleslav, tel. 326/ 722 690, linka 116, 737/ 555 650, e-mail: nchk@centrum.cz, IČO 67 67 72 15

Zkušební řád pro Felis tým v návštěvní (terapeutické) službě

1. Úvodní vymezení pojmů

1. 1. Pořádání testu

Nezávislý chovatelský klub v Mladé Boleslavi má v rámci svých stanov právo na pořádání testu s celorepublikovou působností. Výsledky testu jsou uznávány kluby a organizacemi se stejnými nebo podobnými cíli.

1. 2. Organizace testu

1. Za organizační zajištění testu nese zodpovědnost vedoucí plemenné knihy nebo jeho, členskou schůzí jmenovaný zástupce. Zařizuje a kontroluje práce potřebné pro provedení testu v daném termínu. Pozvánky na test musí být zaslány žadateli do vlastních rukou 30 dnů před započítáním testu, aby bylo možné přesunout termín testu, pokud by existovaly vážné překážky ze strany žadatele či klubu pro jeho uspořádání. V případě, že se žadatel bez omluvy k testu nedostaví, předepsaný poplatek se nevrací. Pokud se omluví do 14 dnů před datem konání, ne však v kratší době, poplatek je mu vrácen.

1. 3. Povinné ručení

Za případné úrazy v průběhu testu ručí žadatel za sebe i svou kočku. Z tohoto důvodu si žadatel přihlášený k testu musí být vědom úhrady škody hotově nebo z pojištění. Pokyny udílené předsedou zkušební komise plní žadatel dobrovolně a na vlastní nebezpečí.

1. 4. Veterinární náležitosti

Před zahájením testu je povinnost předložit předsedovi zkušební komise nebo jeho zástupci očkovací průkaz kočky. Povinné je očkování proti parvoviroze a kočičí rýmě a očkování proti vzteklině ne starší jak 1 rok a časnější jak 1 měsíc před datem konání těchto zkoušek. Povinné je též odčervení ne starší jak 1 měsíc před termínem těchto zkoušek (potvrzení a název preparátu v očkovacím průkaze). Dále se předkládá potvrzení od veterinárního lékaře o zdravotním stavu kočky. Toto potvrzení (potvrzení je nutné pouze v případě, že uchazeč je z jiného okresu, než Mladá Boleslav) nesmí být starší tří dnů před datem konání testu. Při nepředložení těchto dokladů bude tým z testu vyřazen a tento test může být opakován v nejbližším možném termínu. Případná další požadovaná očkování musí být specifikována v dostatečném časovém předstihu před termínem konání zkoušek – minimálně 60 dní před termínem konání těchto zkoušek.

1. 5. Věková hranice

Nejnižší věková hranice kočky je jeden rok (pro započítání ve výcviku tři měsíce), nejnižší věková hranice pro žadatele o návštěvní službu je 12 let, za nezletilé se však musí zaručit rodiče či zákonní zástupci, z nichž alespoň jeden musí být přítomen testu a osvědčení o jeho výsledku musí připodepsat.

Pro žadatele o terapeutickou práci je nejnižší věková hranice 18 let bez výjimek.

1. 6. Zkušební komise

Komise složená z členů chovatelského klubu a pracovníků plemenné knihy, v zásadě je doporučitelná účast všech členů odboru zooterapie, kteří již mají složené zkoušky a veterinárního lékaře. Komise však být minimálně tříčlenná a složena z chovatelů starších 18 let, kteří jsou si vědomi zodpovědnosti vůči případným klientům za vydání zprávy o testu a jeho hodnocení a případného následného osvědčení ke způsobilosti v dané oblasti. Pro terapeutickou práci je nutná přítomnost psychologa či pedagoga s odpovídajícím vzděláním.

1. 7. Felis tým v návštěvní (terapeutické) službě

Člen chovatelského klubu (žadatel) se svou kočkou (kočkami). Musí se jednat o člověka bezúhonného, plně zodpovědného za své jednání, s dobrou motivací, pro návštěvní službu staršího 12 let (se souhlasem zákonných zástupců), pro terapeutickou práci staršího 18 let, členství v klubu či jakémkoliv jiném sdružení chovatelů koček musí být jak pro návštěvní službu, tak pro terapeutickou práci nejméně 1 rok před datem konání zkoušek.

1. 8. Trénink

Pravidelné opakování modelových situací. Trénink nemá přesně stanovenou podobu, záleží na majiteli kočky (koček). Trénink zajišťuje vlastními silami s možnou dobrovolnou pomocí členů klubu, přátel, členů rodiny atp. V zásadě je přípustná i spoluúčast cílových zařízení, kde bude NS(AAA a AAT) prováděna.

1. 9. Základní test týmu

Test je pětistupňový, provádí se v jarním a podzimním termínu před zkušební komisí. Pokud tým nesloží zkoušky v prvním termínu, je možné přihlásit se do druhého. Test je možno opakovat pouze jednou v každém stupni pro chovatele s jednou kočkou.

1. 10. Školení chovatele přihlášeného k testu

Jedná se o školení základních chovatelských znalostí, anatomie, genetiky a základů etologie- provádějí pracovníci plemenné knihy klubu, případně i přizvaní odborníci v daných oblastech . V oblasti etologie je nutný videotest, kdy žadatel rozpoznává řeč těla kočky a dokáže bezpečně definovat její momentální rozpoložení v dobu, kdy byl videozáznam pořízen.

Nutná je také přímá účast žadatele o terapeutickou službu (AAT) na školení, které provádějí odborníci z oblasti psychologie, případně pedagogiky cílové skupiny terapie (předškolní děti, handicapovaní, senioři atp.) z řad pedagogů, psychologů atp. Toto školení může být provedeno i mimo NCHK, v kurzech či přímo studijních oborech k tomu určených pořadajícími vysokými školami či školícími zařízeními. Školení je nutno doložit certifikátem či dokladem o ukončeném vzdělání na odpovídající vysoké škole. Bez tohoto školení není možno připustit k praktickému testu týmu. Pro AAA (návštěvní službu) postačí školení provedené buď odborníky cílového zařízení, v němž bude služba vykonávána či odborníkem, který oproti smlouvě s NCHK školení provede.

Dále je povinností chovatele předložit výpis z rejstříku trestů ne starší tří měsíců.

1. 11. Poplatek za přihlášku k testům

Za přihlášku k testům je stanoven jednotný poplatek 600,- Kč za jedno zvíře v návštěvní službě a 1000,- Kč za jedno zvíře, které hodlá žadatel využít v terapeutické práci. Tento poplatek není podmíněn úspěšností či neúspěšností v testu. Je nutné uhradit jej před započítáním kurzu přednášek a testu po dohodě s plemennou knihou. Existuje možnost postupných splátek, které však v době konání testu musí být zcela uhrazeny.

Pro studenty a důchodce je oproti písemné žádosti poplatků sniženo o 50% z celkové částky.

1. 12. Závěr

V případě změny nakažové a veterinární situace si klub vyměňuje právo žádat doplňující vyšetření k omezení nebezpečí šíření infekcí, která je žadatel povinen uhradit z vlastních zdrojů.

2. Základní test týmu

2. 1. Návštěva v chovatelské stanici

Tato návštěva slouží k rozpoznání vztahu žadatel-zvíře, k ověření motivace majitele a jeho způsobilosti k provádění návštěvní činnosti a ke kontrole veterinárních i hygienických podmínek chovu.

V tréninku i testu se zkouší ochota kočky nechat se pohladit, spolupráce žadatele a zvířete, ochota nechat se vzít za přítomnosti žadatele do náručí, nechat si obléci postroj s vodítkem, vlastní sociální chování k jedincům téhož druhu či druhu jiného, jsou-li taková v chovné stanici též chována.

Zapíše se :

- adresa ošetřujícího veterinárního lékaře
- datum a druh posledního očkování, druh vakcíny (platí veterinární podmínky uvedené ve výstavním řádu NCHK)
- datum posledního odčervení (platí veterinární podmínky uvedené v Chovném řádu NCHK)
- počet a druh zvířat v chovu (zcela jistě lepší vyhlídky na tuto práci má zvíře, které vyrůstá v lidské i „kočičí“ rodině, tedy alespoň s matkou, sourozenci či jinými jedinci téhož druhu, a s druhy jinými – pes, morče, králik, papoušek atp.)
- způsob odchovu (bytový odchov, bytový odchov s možností výběhu ve voliére, možnost venčení a procházek, volný, nekontrolovaný odchov)
- způsob krmení a druh použitého krmiva

Modelová situace:

V bytě žadatele přítomni členové zkušební komise, v případě terapeutické činnosti vždy odborník v dané oblasti.

V testu se zkouší reakce na:

- pohlazení vlastního majitele
- pohlazení zkoušejícího
- vzetí do náruče vlastním majitelem
- vzetí do náruče zkoušejícím
- hravost
- ochota k oblečení postroje
- silnější zvuk (spadne kniha, zazvoní zvonek, rána do stolu atp.)
- rychlejší pohyb majitele
- rychlejší pohyb zkoušejícího

Jak trénink, tak test je zdokumentován na videu, aby bylo možno v klidu s majitelem prokonzultovat případné chyby, návrh na nácvik atp. Pokud by se však kočka i ve druhém testu prokázala jako agresivní, příliš bojácná či byl silně narušen vztah majitele a zvířete

(podmínkou je uspokojující motivace majitele pro danou činnost a jeho způsobilost, kterou by měl posoudit odborný poradce, případně skupina vedení klubu), nepřipustit k dalším zkouškám.

V tomto stupni testu prostorová modelová situace neexistuje, řídí se bytovými možnostmi žadatele. Jednoznačně nelze k dalšímu stupni testu připustit zvíře s volným, nekontrolovatelným pohybem venku, zvíře ze špatných hygienických i chovných podmínek a při evidentní nezpůsobilosti žadatele. V případě nejasností možno vyžádat po dohodě s žadatelem doklad o zdravotní způsobilosti žadatele od jeho ošetřujícího lékaře (podezření na přenosnou chorobu, mentální nezpůsobilost). Jinak nelze připustit k dalšímu stupni testů.

Důvod: Posouzení schopností kočky ve svém domovském prostředí má mnoho výhod stejně jako rozmluva se žadatelem o jeho motivech. Lze tak okamžitě rozpoznat hygienické a veterinární podmínky panující v chovné stanici žadatele i osobní vztah v budoucím felis týmu. Pokud komise shledá podmínky v chovné stanici za nevyhovující, popřípadě motivaci žadatele nezralou, je možné pomoci radou či žadatele odkázat na dobu pozdější.

Práce v návštěvní činnosti či v terapeutické službě vyžaduje žadatele s pevným předsevzetím k tréninku, s dobrým vztahem ke svému zvířeti a jasnou morální motivací. O činnost v NS a NTS (návštěvní služba a návštěvní terapeutická služba) nelze žádat z náhlého rozmaru, musí být výsledkem uváženého rozhodnutí, neboť jde vždy o práci s lidmi, mnohdy s různým stupněm postižení a všichni klienti stejně jako zvíře (partner) si zaslouží zodpovědný přístup, aby nedocházelo k újmám na fyzickém či psychickém zdraví.

2. 2. Návštěva kočky v širším, málo známém okruhu lidí

Modelová situace : trénuje a zkouší se v cizím, uzavřeném prostoru (klubovna). Zvíře je předvedeno před skupinou sedících lidí, žadatel musí být v neustálém kontaktu se zvířetem. Zvíře může držet na klíně, předvádět na stole, na koberci. Zkoušející jsou vyzváni, aby si je pohladili, později i učesali, vzali na klín atp. Vždy je k dispozici škrabadlo max. výšky 100 cm s plošinkou, aby se kočka mohla včas stáhnout z příliš důvěrného kontaktu s „klientem“. Při držení na klíně vždy používáme bavlněnou podušku kryjící klín a kolena „klienta“. Poduška může být vyplněna vatelínem, molitanem či několikrát složeným ručníkem. Kočka by vždy měla mít oblečen postroj s vodítkem.

Zátěž je postupně zvyšována:

- O volný pohyb po koberci
- O navázání volného kontaktu a hry
- O přijetí nabízené hračky

Test: hodnotí se sociální chování a spolupráce týmu majitel-kočka. V případě jakékoliv eskalace napětí je nutno trénink i test okamžitě přerušit. Opět vše zdokumentovat na video. Pokud kočka neuspěje ani ve druhém testu, nepřipustit k dalšímu stupni testů.

Pozn.: Pokud zvíře projevuje bojácnost, ale není agresivní a nepřekročí-li bojácnost mez např. agresí ze strachu či evidentním psychickým utrpením zvířete, při dobrém vztahu kočka-majitel trénink předčasně neukončujeme.

Důvod: V návštěvní či terapeutické činnosti si klienti chtějí kočku pohladit, pochovat, můžeme jim předvést ukázky péče o kočku a vyzvat je, zdali si chtějí sami některé činnosti vyzkoušet. Kočka musí být vyrovnaná a měla by klidně reagovat na dotyky cizích lidí pod dohledem svého majitele. Ten je „vedoucím týmu“ a samozřejmě zajišťuje kočce bezpečí i při dotecích jí cizích lidí. Jakákoliv dokonaná agrese ve vztahu ke klientovi je nepřijatelná

(kočka má samozřejmě právo projevit nesouhlas s neadekvátním chováním klienta – např. tahání za ocas, ubližování-, což příznivě působí např. i na vytváření hranic ve vztazích, ale majitel kočky musí být připraven zasáhnout včas, tak aby se agrese manifestovala pouze hlasově, nikoliv zraněním klienta)

2. 3. Zkouška v otevřeném prostoru

Modelová situace: Na louce (v parku) sedí skupina lidí v kroužku či ve skupině. Je jim žadatelem představena kočka. Zkoušející ji mohou pohladit, vzít o náručí, navázat kontakt ke hře atp. Doba testu i tréninku 20 minut, aby nedošlo k přetěžování zvířete.

Test: Hodnotí se zejména reakce kočky na nové prostředí, její vlastní prožívání, radost z pohybu a pobytu venku, socializace, hravost, klid vyrovnanost, klade se důraz na souhru týmu. Opět mají být k dispozici podušky, škrabadlo, přepravka, hračky.

Pokud i ve druhém testu převládne agresivita či přílišná bojácnost, nepřipustit zvíře do dalšího bohu testu.

Důvod: v NS i NTS je mnohdy tato činnost prováděna na otevřeném prostranství (park, zahrada). Kočka chovaná v bytě má z takového prostředí samozřejmě obavu. Proto je nutné zvykat ji venku v prostředí simulujícím tuto eventualitu. Každé zvíře prožívá pobyt v otevřeném venkovním prostředí jinak. Pokud v tréninku vidíme, že tím kočku příliš zatěžujeme a způsobujeme jí psychické trauma, je lepší od trestu upustit. Stresované zvíře těžko může v klientovi navodit pocit klidu a pohody.

2. 4. Zátěžová situace v uzavřeném prostoru

Modelová situace: V uzavřeném prostoru (v hale, tělocvičně, kanceláři) sedí skupina zkoušejících. Zvíře opět předvádí žadatel, členové zkušební komise je mohou vzít do náručí, pohladit, pochovat, lákat ke hře. Kolem kroužku zkoušejících proběhne figurant představující hlučného člověka, figurant se psem na vodítku, figurant vezoucí hlučící kočárek či vozík, hlučná dvojice, spadne židle, zakřičí dítě, ozve se vysoký tón, kočka může ucítit z rukou či oblečení zkoušejících pachy dezinfekce.

Doba tréninku i testu 20 minut, aby nedošlo k přetěžování zvířete, v tréninku zpočátku i kratší a postupně prodlužování až na dobu zvířeti příjemnou.

Test: Hodnotí se jednání kočky i týmu kočka – žadatel v zátěžové situaci. Agresivní chování i ve druhém testu a přílišná bojácnost či špatná koordinace žadatel-kočka vedou k vyloučení z návštěvní (terapeutické) práce. Opět přítomny všechny dříve jmenované pomůcky.

Důvod: V NS i NTS prováděné např. v tělocvičně, herně či hale sociálního zařízení nelze zcela vyloučit rušivé vlivy. Pokud je kočka příliš bázlivá či vysloveně trpí v takovém prostředí a je evidentní, že by mohlo dojít k agresi ze strachu jako reakce na nepřiměřený hluk, na přítomnost psa na vodítku, hlučného dítěte či klienta, je lépe od testu upustit, než riskovat ohrožení či přímo zranění klienta či zvířete. V NS i NTS mohou pracovat pouze zvířata s vyrovnanou povahou, která jsou schopná plně důvěřovat svému lidskému partnerovi a reagují vyrovnaně. Kromě absolutního přednostního zabezpečení klienta před zraněním či psychickou újmou způsobenou kočkou je nutné mít na zřeteli i stejný zájem kočky, která by se svou nevhodnou reakcí mohla dostat do nebezpečné situace (útěk ze strachu a možnost následného úrazu, panika a z toho vyplývající situace).

2. 5. Zátěžová situace venku

Modelová situace: V otevřeném prostoru (na louce, v parku, v ústavní zahradě) sedí skupina zkoušejících. Zvíře opět předvádí žadatel, členové zkušební komise je mohou vzít do náručí, pohladit, pochovat, lákat ke hře. Kolem kroužku zkoušejících proběhne figurant představující běžce, figurant se psem na vodítku, figurant vezoucí hlučící kočárek či vozík, hlučná dvojice, spadne těžký předmět, zakřičí dítě, ozve se vysoký tón, kočka může ucítit z rukou či oblečení zkoušejících pachy dezinfekce, projede figurant na kole.

Doba tréninku i testu 20 minut, aby nedošlo k přetěžování zvířete, v tréninku zpočátku i kratší a postupné prodlužování až na dobu zvířeti příjemnou.

Test: Hodnotí se jednání kočky i týmu kočka – žadatel v zátěžové situaci. Agresivní chování i ve druhém testu a přílišná bojácnost či špatná koordinace žadatel-kočka vedou k vyloučení z návštěvní (terapeutické) práce. Opět přítomny všechny dříve jmenované pomůcky.

Důvod: V NS i NTS prováděné např. na zahradě cílového zařízení nelze zcela vyloučit rušivé vlivy. Pokud je kočka příliš bázlivá či vysloveně trpí v takovém prostředí a je evidentní, že by mohlo dojít k agresi ze strachu jako reakce na nepřiměřený hluk, na přítomnost psa na vodítku, hlučného dítěte či klienta, je lépe od testu upustit, než riskovat ohrožení či přímo zranění klienta či zvířete. V NS i NTS mohou pracovat pouze zvířata s vyrovnanou povahou, která jsou schopná plně důvěřovat svému lidskému partnerovi a reagují vyrovnaně. Kromě absolutního přednostního zabezpečení klienta před zraněním či psychickou újmou způsobenou kočkou je nutné mít na zřeteli i stejný zájem kočky, která by se svou nevhodnou reakcí mohla dostat do nebezpečné situace (útěk ze strachu a možnost následného úrazu, panika a z toho vyplývající situace).

2. 6. Vyhodnocení testu

Po ukončení testu, který se neustále nahrává na video, zpracuje zkušební komise podrobný posudek s komentáři a vyhodnocením jednotlivých situací. Test probíhá v jednom týdnu včetně prvního stupně, návštěvy v chovné stanici, a to pro každou zkoušku vždy 20 minut .

Jedině po provedení tohoto pětistupňového testu před komisí a vyhodnocením výsledku na členské schůzi klubu za přítomnosti žadatele (v případě nezletilého ještě jeho zákonného zástupce) je možné vydat souhlas garantovaný klubem s návštěvní (terapeutickou) činností v dětských, sociálních a zdravotnických zařízeních. Výsledek je zaznamenán do průkazu původu, protokol a vyhodnocení testu spolu s videozáznamy jednotlivých testů je uložen do archivu plemenné knihy klubu. Jedná se o materiál určený k testování, dalšímu vzdělávání a jeho zneužití proti chovateli nebo klubu se trestá vyloučením z klubu.

Žadateli, který uspěl v testu se svou kočkou je vydán certifikát k návštěvní činnosti garantované klubem. Je podepsán všemi zkoušejícími. V případě terapeutické práce je nutná přítomnost odborníka a jeho písemné vyjádření souhlasu s terapeutickou činností felis týmu.

2. 7. Licence pro NS (NTS)

Licence pro vykonávání Návštěvní služby se uděluje na dva roky od data složení zkoušek pro dané konkrétní zvíře. Je povinností odpracovat v každém kalendářním roce v NS minimálně 10 hodin a o každé NS (není –li uvedena v plánu na dané období) s minimálně týdenním předstihem informovat vedení NCHK a vyhotovit o akci patřičný záznam ve dvou výtiscích, z nichž jeden musí být evidován v plemenné knize NCHK. V případě, že limit NS nebude splněn, zkoušky je nutno po roce a dni od data vystavení licence automaticky opakovat. O

prodloužení je možno žádat dva měsíce před datem vypršení licence. Podmínkou prodloužení je bezplatné složení nových zkoušek.

Majitel kočky (vedoucí felis týmu) je povinen průběžně zasílat plemenné knize NCHK doklady o provedeném očkování a pravidelném odčervení lx za čtvrt roku (potvrzení veterinárního lékaře). Jednou za půl roku je povinen nechat vyšetřit trus kočky na přítomnost parazitů. Na očkování, odčervování a testování stolice přispívá NCHK polovinou finanční částky.

Majitel kočky (vedoucí felis týmu) je povinen nejpozději do dvou dnů oznámit vedení NCHK veškeré změny včetně nutnosti odložit plánovanou NS a neprodleně oznámit případné onemocnění zvířete, je-li podezření na infekční charakter.

Zanedbání těchto povinností vede k okamžitému pozastavení činnosti v NS (NTS), peněžitému trestu a v případě opakovaných prohřešků i k zahájení kárného řízení a vyloučení z NCHK.

2. 8. Závěrečná ustanovení

Individuální, klubem negarantovaná návštěvní (terapeutická) činnost

provádí-li žadatel či žadatel, který vlastní certifikát pro NS či NTS individuální návštěvní činnost nezávisle na klubu (akce předem s klubem neprojednané), klub nepřebírá za takové akce zodpovědnost.

Standardní návštěvní (terapeutická) činnost garantovaná klubem

Jedná se o akci předem domluvenou, zajištěnou vedením klubu jak po stránce veterinární, tak hygienické, oznámenou. Je přítomna další osoba stanovená klubem či pořadatelem, která akci dokumentuje videozáznamem či alespoň fotografiemi. Videozáznam (fotografie) slouží pro vzdělávací a kontrolní účely (ve smyslu případného úrazu klienta či členů felis týmu). Nezletilý, který vlastní certifikát pro NS, může tuto činnost vykonávat pouze v doprovodu jiného dospělého s certifikátem pro NS, který přebírá za chování nezletilého a jeho kočku zodpovědnost. V případě vážného důvodu nemá dospělý s certifikátem pro NS povinnost přijmout nezletilého do náplně své NS na dané akci (povahová rozdílnost, charakter akce a způsobilost nezletilého).

Odměna za NS či NTS je-li prováděna za úplatu, je pokládána za brigádní činnost a její zdanění podléhá platným zákonům ČR.